

od dveh svinj 20 prasét, ki mu gotovo veliko več dobička donesó, kot ena krava.

Prešičoreje se zamore mali kmetič ravno tako s pridam poprijeti, kakor veliki kmetovavec, in dokler se ne bojo vsi kmetovavci prešičje reje poprijeli, da bote živine obilo, jo bojo vedno tisti dobro zadeli, ki se bojo ž njo pečali.

Če bi kmetje le enmalo rajtati znali in bi si natanjko prerajtali: koliko dobička jim žito verže, in bi ta dobiček s tem primerili, ki bi si ga naklonili, ko bi namesto žita se bolj na deteljo in drugo klajo obernili in po tem več živine redili, gotovo se bojo prepričali, da jim klajoreja in živinoreja veliko več dobička donesete, kakor žito.

S tem se pa ne reče, da naj bi se žitopopolnoma opustilo, ampak le to se svetje: naj bi kmetovavci svoje posestvo, če ga je le kolikanj kaj, na dvoje razdelili — polovico za žito, polovico za klajo.

### **Zdravilni svét za zimo.**

Na prošnjo: naj bi zoper ozebljino rok ali nog v „Novicah“ kaj gotoviga svetovali, ker letos ljudje veliko po ozebljinah terpé, naznanimo, da je zoper to nadlogo mnogo zdravil. Meni se je po večkratnih skušnjah sledeče mazilo tudi takrat nar bolj poterdilo, ko so roke ali noge že ozebljine razpokane bile. Napravi se to mazilo takole: Kupi si štanovca (Steinöhl) 2 kvintelja, kafre (v štupo stèrte) tretji del kvintelja, in zmešaj to z 2 lotama prešičje masti dobro skupej v mazilo, katero dèni v piskerc s popirjem terdo zavezan, da kafa prehitro ne spuhí. Za tega voljo je tudi bolje, da si ne napraviš na enkrat veči mere tega mazila, in ga po potrebi raji vnovič narediš. Vzemi potem tega mazila toliko na enkrat, da si dobro pa rahlo vrišaš zjutraj in zvečer ozebljeno roko ali nogo, in če moreš, ozebljino potem povij s kosmato stranjo vate (Watta). O 3 dneh večidel začne ozebljina odjenjevati. Si hočeš pa v apoteki imenovano mazilo narediti dati, zapiši na listek popirja takole, R. Petrolei drach. duas, Camphor trit. scrup. unum, Unguent. cerei unc. unam. Misce in unguent. D. ad vitr. bene clausum. Sig. Ozebljinsko mazilo.

Apotekar se ti ne bo branil tega mazila tudi brez zdravnikoviga podpisa narediti, ker nima nič nevarniga v sebi.

Dr. Bl.

### **Velki zbor kmetijske družbe v Ljubljani.**

(Dalje.)

Na versto so prišli potem predlogi in želje družbinih podružnic; pisma vsih so bile predbrane, njih dela v prid kmetijstvu podružnične okolice so bile z veseljem sprejete, in sklenjeno je bilo:

1) na predlog Kamniško-Smledniške podružnice: c. k. ministerstvo ostriži postave prositi za varstvo sadnih vertov — po željah tudi družih podružnic slavnemu ministerstvu prošnjo predložiti: naj bi tako dobro izdelana in že dolgo silno zaželjena poljska postava kmalo v djanje stopila, ktera tudi varstvo sadnih vertov obseže; — Burgarjeva sejavnica in primerno število Pircovih bukev „Krajnskiga vertnarja“ se bo podružnici podelilo; — iz popisa revniga stana Tuhinske doline gosp. fajm. L. Dolinarja se je zvedilo, da je gorák studenec na potoku unkraj kovačnice na travniku, iz kteriga bi se morebiti dale toplice napraviti, če bi natanjčnisi preiskanje izvira in stopnja toplote tega studenca to kazalo. Iz serca bi bilo želeti, da bi se ta gosp. fajmoštrov sprožek dalje gnal, ker bi — če bi se dale iz

studenca zdravilne toplice napraviti — bi to za celo okolico kaj koristno bilo, ker v prijetni kraj Kamniški že zdaj poleti mestnjani iz Ljubljane radi zahajajo, tolikanj več bi se jih zbiralo clo iz daljnih krajev, ako bi blizu tam toplice bile. Ker pa ta reč prav za prav ne sega v kmetijsko družbo, ampak v opravilstvo županijskih predstojnikov, bi bilo treba, da bi se ti možje te reči prav marljivo poprijeli, okrajni poglavar g. Pavič jim bo gotovo rad v vsim na roko šel: zvediti po preiskavi: ali bi se dale, toplice ondi napraviti ali ne. — Posnemanja vredne so skušnje g. Mihela Stare-ta, grajšaka v Mengšu, ki je njivo pol orala (joha) z nemško deteljo ali metelko posejal, in s to klajo 6 goved skozi celo leto v hlevu preredit in si tako vès gnoj prideržal, ki ga živina sicer po spašnikih trosi. Gosp. fajmošter Arko v Vodica h so naznanili, da so si nekteri pametni kmetje Vodiške fare jeseni, ko je slana ajdo smodila, na polji mnogoverstno šaro rano zjutraj sožgali in tako velik dim napravili, ajdo slane obvarovali, kar so že zdavnej mnoge skušnje tudi v družih deželah za dobro poterdile.

2) Podružnica v Planini, ki se hvalevredno poganja za varstvo gojzdov, ki sedanji čas tako silo terpé, da, če bo to pokončevanje le še malo časa naprej šlo, v ondašnjih krajih clo nič lesa ne bo, je predložila zboru nasvèt: naj bi družba prosila ministerstvo za vpe-ljanje postave, kakoršno imajo že na Tiroljskim, po kteri naj bi se določilo, katero lesno blago se smé v Terst na prodaj peljati. Čeravno je tak nagled (Controlle) le pomoč o sili, kakor je g. Ulrich rekel, in je po prepričanji g. Galle-ta pred vsim željno pričakovane poravnave služnih pravic ali servitutov potreba, je bil vunder sklep enoglasin: da naj družba prošnjo Planinske podružnice pri slav. ministerstvu krepko podpira, poprej pa naj, po nasvetu dežel'niga g. poglavarja, v Tirolje popraša: kako se ondi ta reč osnova.

(Dalje sledi.)

### **Pogled v Černagoro.**

(Konec.)

Černagorci živé prav družinsko kakor so živele ljudstva v starih časih patriarhov. Hišni oče — hospodar imenovan — je glava družine in vodnik vsih hišnih zadév. Starašina soseske je sodnik v vsih zadevah soseske, ki se bratstvo imenuje. Nar stareji mož eniga rodú (pleména) se imenuje glavár, in je vodnik vsih zadev tistiga pleména. Več plemen, ki so si v žlahti, si združeno izvoli kneza (knjaza), ki ima nar višji oblast čez vse družinske in notranje zadeve. Pravdne reči se razsodiijo v zborih hospodarov, starašin, glavárjev in knjazov. O posebno imenitnih rečéh pridejo tudi vladika za svét poprašat. Tudi o hudih potrebah ga prosijo za pomoč, in samostan v Cetinji je posojilnica, kjer to in orožje ali kakošno drugo reč zastavijo, da se jim za potrebo denar ali kaj družiga posodi. — Černagorci opravijo brez vojakov; zato prav za prav v Černagori ni nobene armade. Ob časih sile in nevarnosti se en del ali vsi bojni možje v brambo pokličejo. Bojujejo se, kakor jim nar boljše kaže. Tako imenovana mala vojska, v kteri tu in tam nad sovražnika planejo, jim je nar ljubši. Da bi bili kakor drugi vojaki redovniga vojskovanja vajeni, ne more biti, ker, kakor smo gori rekli, Černagorci nimajo stanovitnih vojakov. Navadno orožje je dolga Albanska puša, s katero zna Černagorec tako streljati, da mu ni para, poleg te ima samokres (pistola) in hanžar (nož, kratkimu meču enak). Vsa Černagora ima le 4 topove, kteri pa malokdaj pridejo v vojsko. Zapovedniki bojnih trum se imenujejo šerdari.